

Bruksela, 28 listopada 2024 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0303(NLE)

15895/24
ADD 1

RESUA 20
FIN 1037
ECOFIN 1350
ELARG 166
COEST 669
DEVGEN 186

NOTA

Dotyczy: Załącznik do DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY stwierdzającej
zadowolające spełnienie warunków płatności drugiej raty bezzwrotnego
wsparcia finansowego i wsparcia w formie pożyczki na podstawie Planu
Ukrainy w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy

ZAŁĄCZNIK

STRESZCZENIE

Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy¹ 10 października 2024 r. Ukraina złożyła wniosek o płatność drugiej raty w ramach Planu Ukrainy. Na poparcie wniosku o płatność Ukraina przedstawiła uzasadnienie zadowalającej realizacji ośmiu spośród dziewięciu etapów drugiej raty, jak określono w załączniku do decyzji wykonawczej Rady 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy². 17 października 2024 r. Komisja wysłała pismo z uwagami, w którym zwróciła się o uzasadnienie zadowalającej realizacji brakującego etapu (etap 4.4), a także o przedstawienie dodatkowych dokumentów potwierdzających dotyczących innych etapów. 31 października 2024 r. Ukraina przedstawiła wymagane dowody należycie uzasadniające zadowalającą realizację wszystkich dziewięciu etapów.

Na podstawie informacji przekazanych przez Ukrainę wszystkie dziewięć etapów uznaje się zatem za zrealizowane w zadowalający sposób. W ramach rozdziału dotyczącego zwalczania korupcji i prania pieniędzy wprowadzono następujące środki: i) zwiększenie liczby pracowników Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej; ii) nowelizacja kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego a także iii) przyjęcie planu działania na rzecz realizacji strategii odzyskiwania mienia na lata 2023–2025.

W ramach rozdziału dotyczącego kapitału ludzkiego przyjęto strategię na rzecz wzrostu demograficznego.

W ramach rozdziału dotyczącego otoczenia biznesowego przyjęto plan działania na rzecz deregulacji. W ramach rozdziału dotyczącego decentralizacji przyjęto państwową strategię rozwoju regionalnego na lata 2021–2027.

W ramach rozdziału dotyczącego energii przyjęto prawo wtórne dotyczące REMIT. W ramach rozdziału dotyczącego transformacji ekologicznej i ochrony środowiska wprowadzono następujące środki: i) przyjęcie prawodawstwa dotyczącego zanieczyszczeń przemysłowych; a także ii) publikacja dokumentu koncepcyjnego dotyczącego odstępstw od zasad oceny oddziaływania na środowisko i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy, Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

² Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (Dz.U. L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

1) Etap 4.1:

Nazwa etapu: Zwiększenie liczby pracowników Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Rozwój zdolności instytucjonalnych ram antykorupcyjnych
Źródło finansowania: Bezzwrotne wsparcie
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 4.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Wyspecjalizowana Prokuratura Antykorupcyjna ma możliwość zwiększenia zatrudnienia z 10 % do 15 % w stosunku do zatrudnienia Krajowego Biura Antykorupcyjnego”. Etap 4.1 jest drugim etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 4 (Zwalczanie korupcji i prania pieniędzy). Poprzedzał go etap 4.2, który miał zostać zrealizowany do II kw. 2024 r. i w ramach którego powołano nowego szefa Krajowej Agencji ds. Zapobiegania Korupcji, a po nim następuje etap 4.3, który ma zostać zrealizowany do I kw. 2025 r. i którego celem jest zwiększenie liczby pracowników Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy.
Przedstawione dowody 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447. 2) Kopia ukraińskiej ustawy nr 3509-IX z dnia 8 grudnia 2023 r. o zmianach ukraińskiego kodeksu postępowania karnego i innych aktów ustawodawczych Ukrainy w sprawie wzmocnienia niezależności Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej. 3) Kopia ukraińskiej ustawy nr 1697-VII z dnia 18 maja 2024 r. o prokuraturze. 4) Kopia ukraińskiej ustawy nr 3460-IX z dnia 21 września 2024 r. o budżecie Ukrainy na 2024 r. 5) Kopia dekretu Rady Ministrów Ukrainy nr. 520-r z dnia 7 czerwca 2024 r. o redystrybucji niektórych wydatków budżetu państwa przewidzianych dla Prokuratury Generalnej na 2024 r. 6) Kopia projektu ukraińskiej ustawy nr 12000 z dnia 14 września 2024 r. o budżecie Ukrainy na 2025 r. 7) Kopia noty wyjaśniającej do projektu ukraińskiej ustawy nr 12000 z dnia 14 września 2024 r. o budżecie Ukrainy na 2025 r.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 4.1. Ogólnym celem reformy 1 przewidzianej w rozdziale 4 jest zwiększenie ogólnej zdolności infrastruktury antykorupcyjnej do zwalczania korupcji. 8 grudnia 2023 r. parlament przyjął ukraińską ustawę nr 3509-IX o zmianach ukraińskiego kodeksu postępowania karnego i innych aktów ustawodawczych Ukrainy w sprawie wzmocnienia niezależności Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej (SAPO) (zwaną dalej „ustawą”). Ogólnym celem ustawy jest zwiększenie niezależności instytucjonalnej i organizacyjnej Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej.

Rozdział 2 art. 11 ustawy zmienia art. 14 ukraińskiej ustawy nr 1697-VII o prokuraturze, stanowiąc, że zatrudnienie w Wyspecjalizowanej Prokuraturze Antykorupcyjnej wynosi 15 % ustawowego maksymalnego zatrudnienia centralnych i terytorialnych departamentów Krajowego Biura Antykorupcyjnego.

Całkowity budżet przyznany Wyspecjalizowanej Prokuraturze Antykorupcyjnej w ukraińskiej ustawie o budżecie Ukrainy na 2024 r. wynosił 203,3 mln UAH, z czego 150,1 mln UAH przeznaczono na personel. Kwotę tę dodatkowo zwiększono w 2024 r. za pomocą szeregu poprawek do ustawy o budżecie państwa. W projekcie ukraińskiej ustawy nr 12000 z dnia 14 września 2024 r. o budżecie Ukrainy na 2025 r. zaproponowano przeznaczenie 336 mln UAH na budżet Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej, z czego 256,9 mln UAH na personel, co stanowi zwiększenie finansowania na 2025 r. o 71 %. Choć ukraińska ustawa o budżecie Ukrainy na 2025 r. nie została jeszcze przyjęta w momencie przeprowadzania niniejszej oceny, oczekuje się, że alokacje te nie zostaną znacząco zmienione. Ogólnie rzecz biorąc, dzięki tym alokacjom finansowym Wyspecjalizowana Prokuratura Antykorupcyjna będzie dysponować niezbędnymi środkami, aby zwiększyć zatrudnienie z 10 % do 15 % w stosunku do zatrudnienia Krajowego Biura Antykorupcyjnego.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

2) Etap 4.4:

Nazwa etapu: Wejście w życie znowelizowanego kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Poprawa ram prawnych na rzecz skuteczniejszej walki z korupcją
Źródło finansowania: Bezzwrotne wsparcie
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 4.4 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Wejście w życie ukraińskich ustaw o zmianie ukraińskiego kodeksu karnego i ukraińskiego kodeksu postępowania karnego. Ustawy koncentrują się na następujących głównych obszarach: – udoskonaleniu przepisów regulujących dobrowolne poddanie się karze; – zniesieniu okresu postępowania przygotowawczego od chwili zarejestrowania postępowania karnego do momentu powiadomienia o podejrzeniu; – umożliwieniu Najwyższemu Sądowi Antykorupcyjnemu Ukrainy orzekania w niektórych sprawach w składzie jednoosobowym”. Etap 4.4 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 4 (Zwalczanie korupcji i prania pieniędzy). Wdraża się go równocześnie z etapem 4.6 dotyczącym przyjęcia i publikacji planu działania na rzecz realizacji strategii odzyskiwania mienia na lata 2023–2025. Po nim nastąpi etap 4.7, który ma zostać zrealizowany do I kw. 2025 r. i który dotyczy wejścia w życie ustawy reformującej Agencję ds. Odzyskiwania Mienia i Zarządzania Mieniem, oraz etap 4.5, który ma zostać zrealizowany do II kw. 2026 r. i którego cel zakłada przyjęcie i opublikowanie strategii antykorupcyjnej i państwowego programu antykorupcyjnego na okres po 2025 r.
Przedstawione dowody 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447. 2) Kopia ukraińskiej ustawy nr 4033-IX z dnia 29 października 2024 r. o zmianach ukraińskiego kodeksu karnego i ukraińskiego kodeksu postępowania karnego w sprawie udoskonalenia przepisów regulujących ugody obejmujące dobrowolne poddanie się karze w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstw korupcyjnych i przestępstw związanych z korupcją. 3) Kopia ukraińskiej ustawy nr 3509-IX z dnia 8 grudnia 2023 r. o zmianach ukraińskiego kodeksu postępowania karnego i innych aktów ustawodawczych Ukrainy w sprawie wzmocnienia niezależności Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej. 4) Kopia ukraińskiej ustawy nr 3655-IX z dnia 24 kwietnia 2024 r. o zmianach w art. 31 ukraińskiego kodeksu postępowania karnego w sprawie usprawnienia procedury postępowania karnego. 5) Kopia ukraińskiego kodeksu karnego nr 2341-III z dnia 5 kwietnia 2001 r. 6) Kopia ukraińskiego kodeksu postępowania karnego nr 4651-VI z dnia 13 kwietnia 2012 r.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie

elementy składowe etapu 4.4.

Udoskonalenie przepisów regulujących dobrowolne poddanie się karze

29 października 2024 r. parlament przyjął ukraińską ustawę nr 4033-IX o zmianie ukraińskiego kodeksu karnego i ukraińskiego kodeksu postępowania karnego w sprawie udoskonalenia przepisów regulujących ugody obejmujące dobrowolne poddanie się karze w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstw korupcyjnych i przestępstw związanych z korupcją. Ustawa weszła w życie 1 listopada 2024 r. Celem ustawy jest zwiększenie skuteczności postępowań karnych w sprawach o przestępstwa korupcyjne dzięki poprawie przepisów regulujących dobrowolne poddanie się karze. Art. 53 ukraińskiego kodeksu karnego (zwanego dalej „kodeksem karnym”) ze zmianami stanowi, że w przypadku dobrowolnego poddania się karze w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstw korupcyjnych sąd może nałożyć dodatkową karę w postaci grzywny w granicach określonych w tym artykule. Art. 77 kodeksu karnego ze zmianami stanowi ponadto, że w przypadku zwolnienia z odbycia kary głównej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania mogą zostać nałożone dodatkowe kary, w tym konfiskata mienia.

Art. 69 ust. 2 kodeksu karnego ze zmianami stanowi, że w postępowaniu karnym dotyczącym przestępstw korupcyjnych strony ugody obejmującej dobrowolne poddanie się karze mogą uzgodnić karę w postaci pozbawienia wolności poniżej dolnej granicy określonej w artykule przewidującym sankcję, z zastrzeżeniem spełnienia wymogów art. 469 ust. 2 ukraińskiego kodeksu postępowania karnego (zwanego dalej „kodeksem postępowania karnego”). Stanowi on również, że strony nie mogą uzgodnić kary poniżej dolnej granicy określonej w art. 63 kodeksu karnego. Zgodnie z art. 469 ust. 2 kodeksu postępowania karnego ugodę obejmującą dobrowolne poddanie się karze można zawrzeć w przypadku przestępstw korupcyjnych, pod warunkiem wskazania przez podejrzanego lub oskarżonego innej osoby popełniającej jakiekolwiek przestępstwo korupcyjne, potwierdzone dowodami, oraz pod warunkiem pełnego lub częściowego naprawienia szkody (z uwzględnieniem charakteru i stopnia udziału danej osoby w czynie przestępczym).

W art. 470 kodeksu postępowania karnego ze zmianami określono procedurę podejmowania decyzji w sprawie zawarcia ugody obejmującej dobrowolne poddanie się karze oraz określono rolę Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej w takich ugodach związanych z postępowaniami karnymi w sprawie przestępstw korupcyjnych. Art. 474 kodeksu postępowania karnego ze zmianami wprowadza prawo stron ugody obejmującej dobrowolne poddanie się karze do zmiany zawartej ugody przed rozprawą sądową. Ponadto jeżeli sąd odmówi zatwierdzenia ugody, strony mogą zaproponować inną ugodę, która nie zawiera elementów, które spowodowały pierwotne odrzucenie przez sąd.

Zniesienie okresu postępowania przygotowawczego od chwili zarejestrowania postępowania karnego do momentu powiadomienia o podejrzeniu

8 grudnia 2023 r. parlament przyjął również ukraińską ustawę nr 3509-IX o zmianach ukraińskiego kodeksu postępowania karnego i innych aktów ustawodawczych Ukrainy w sprawie wzmocnienia niezależności Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej. Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2024 r. Ogólnym celem ustawy jest zwiększenie niezależności instytucjonalnej i organizacyjnej Wyspecjalizowanej Prokuratury Antykorupcyjnej.

W poprzednich ramach prawnych terminy postępowania przygotowawczego liczono od momentu wpisania informacji o postępowaniu karnym do rejestru. Art. 219 kodeksu postępowania karnego ze zmianami znosi okres postępowania przygotowawczego od chwili zarejestrowania postępowania karnego do momentu powiadomienia o podejrzeniu i stanowi, że okres postępowania przygotowawczego liczy się od momentu zawiadomienia danej osoby o podejrzeniu do dnia złożenia wniosku do sądu. Nowe przepisy mają zastosowanie do wszystkich postępowań karnych, w których postępowanie przygotowawcze nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie ukraińskiej ustawy nr 3509-IX.

Umożliwienie Najwyższemu Sądowi Antykorupcyjnemu Ukrainy orzekania w niektórych sprawach w składzie jednoosobowym

24 kwietnia 2024 r. parlament przyjął ukraińską ustawę nr 3655-IX o zmianach w art. 31 ukraińskiego kodeksu postępowania karnego w sprawie usprawnienia procedury postępowania karnego, a ustawa weszła w życie 16 maja 2024 r. Ustawa ma na celu poprawę skuteczności ram antykorupcyjnych i zwiększenie skuteczności postępowań karnych dzięki rozszerzeniu możliwości orzekania w składzie jednoosobowym w sądzie pierwszej instancji. Ustawa zmienia art. 31 kodeksu postępowania karnego i stanowi, że w sądzie pierwszej instancji postępowanie karne co do zasady prowadzone jest w składzie jednoosobowym. Ustawa znosi ogólne wyłączenie dotyczące Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy i rozszerza możliwość orzekania w składzie jednoosobowym na sprawy podlegające właściwości Najwyższego Sądu Antykorupcyjnego Ukrainy. Zmienione przepisy dotyczące składu sądu będą miały zastosowanie do postępowań karnych, w których rozprawy nie rozpoczęły się przed wejściem w życie ukraińskiej ustawy nr 3655-IX.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

3) Etap 4.6:

Nazwa etapu: Przyjęcie planu działania na rzecz realizacji strategii odzyskiwania mienia na lata 2023–2025

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Poprawa ram prawnych na rzecz skuteczniejszej walki z korupcją

Źródło finansowania: Pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 4.6 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie i publikacja na stronie internetowej Rady Ministrów planu działania na rzecz realizacji strategii odzyskiwania mienia na lata 2023–2025”.

Etap 4.6 jest drugim etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 4 (Zwalczanie korupcji i prania pieniędzy). Jest on realizowany równolegle z etapem 4.4 dotyczącym zmiany kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego. Po nim nastąpi etap 4.7, który ma zostać zrealizowany do I kw. 2025 r. i który dotyczy wejścia w życie ustawy reformującej Agencję ds. Odzyskiwania Mienia i Zarządzania Mieniem, oraz etap 4.5, który ma zostać zrealizowany do II kw. 2026 r. i którego cel zakłada przyjęcie i opublikowanie strategii antykorupcyjnej i państwowego programu antykorupcyjnego na okres po 2025 r.

Przedstawione dowody

- 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447.
- 2) Kopia rozporządzenia nr 759-r Rady Ministrów Ukrainy z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz realizacji strategii odzyskiwania mienia na lata 2024–2025.
- 3) Kopia planu działania na rzecz realizacji strategii odzyskiwania mienia na lata 2023–2025 stanowiącego załącznik do rozporządzenia nr 759-r z dnia 13 sierpnia 2024 r.
- 4) Link do publikacji na stronie internetowej Rady Ministrów oraz zrzut ekranu.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 4.6.

Plan działania został przyjęty przez Radę Ministrów 13 sierpnia 2024 r., a decyzję i kopię planu opublikowano na stronie internetowej Rady Ministrów w tym samym dniu. W planie przedstawiono środki, które zostaną wprowadzone w celu wdrożenia strategii odzyskiwania mienia na lata 2023–2025, pogrupowane zgodnie z pięcioma celami strategicznymi zawartymi w tej strategii. W odniesieniu do każdego środka w planie działania określono harmonogram wdrożenia, podmiot odpowiedzialny oraz oczekiwane wyniki i rezultaty. Godne uwagi środki przedstawione w planie obejmują reformy prawnych mechanizmów konfiskaty, reformę zwrotu mienia oraz śledzenie i identyfikację mienia.

Cel strategiczny 1 obejmuje ulepszenie przepisów dotyczących odzyskiwania mienia, w szczególności rozszerzenie i zreformowanie prawnych mechanizmów konfiskaty oraz określenie środków śledzenia i identyfikacji mienia.

Cel strategiczny 2 obejmuje wzmocnienie zdolności instytucjonalnych organów ścigania i innych agencji, w tym przez: składanie wniosków ustawodawczych celu zwiększenia zdolności operacyjnych i szkoleń w dziedzinie odzyskiwania mienia; poprawę w zakresie dostępu do rejestrów, dostawców danych korporacyjnych, danych pośredników finansowych i otwartej analizy danych; oraz zwiększenie elektronicznej wymiany danych między agencjami.

Cel strategiczny 3 obejmuje wzmocnienie współpracy i zwiększenie wymiany danych między agencjami, w tym przez reformę ram prawnych dotyczących takiej współpracy i środków szkoleniowych w zakresie zdolności.

Cel strategiczny 4 obejmuje wzmocnienie współpracy międzynarodowej, w tym przez: analizę najlepszych praktyk; zwiększenie liczby międzynarodowych szkoleń i udziału zagranicznych ekspertów w Ukrainie; oraz wzmocnienie formalnej i nieformalnej współpracy z podmiotami zagranicznymi i międzynarodowymi.

Cel strategiczny 5 obejmuje poprawę reprezentacji oraz ochrony praw i interesów Ukrainy w sądach krajowych i zagranicznych, w szczególności za pomocą środków mających na celu poprawę zbywania aktywów i wzmocnienie międzynarodowego odzyskiwania aktywów.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

4) Etap 7.6:

Nazwa etapu: Przyjęcie strategii na rzecz wzrostu demograficznego na okres do 2040 r.
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 6. Poprawa funkcjonowania rynku pracy
Źródło finansowania: Pożyczki
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 7.6 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Przyjęcie rozporządzenia Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zatwierdzenia strategii demograficznej Ukrainy na okres do 2040 r. Strategia koncentruje się na następujących głównych obszarach: - poprawa sytuacji w zakresie płodności; - ograniczenie przedwczesnej umieralności, zwłaszcza wśród mężczyzn w wieku produkcyjnym; - przezwycięzenie negatywnych tendencji migracyjnych poprzez powrót migrantów przymusowych, przyciąganie przedstawicieli zagranicznej diaspory do Ukrainy itp.; - promowanie aktywnej długowieczności; - tworzenie infrastruktury i warunków bezpieczeństwa w celu poprawy sytuacji demograficznej”. Etap 7.6 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 6 przewidzianej w rozdziale 7 (Kapitał ludzki) dotyczącej poprawy funkcjonowania rynku pracy. Reforma 6 obejmuje dodatkowy etap 7.7, który ma zostać zrealizowany w II kw. 2026 r. i którego cel zakłada przyjęcie strategii zatrudnienia ludności.
Przedstawione dowody 1) Dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447. 2) Kopia rozporządzenia nr 922-r Rady Ministrów z dnia 30 września 2024 r. w sprawie zatwierdzenia strategii na rzecz wzrostu demograficznego w Ukrainie na okres do 2040 r. 3) Kopia strategii na rzecz wzrostu demograficznego w Ukrainie na okres do 2040 r. będącej załącznikiem do rozporządzenia nr 922-r z dnia 30 września 2024 r.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 7.6. Rada Ministrów Ukrainy przyjęła rozporządzenie nr 922-r z dnia 30 września 2024 r. w sprawie zatwierdzenia strategii na rzecz wzrostu demograficznego w Ukrainie na okres do 2040 r. (zwanej dalej „strategią”). Strategia jest załączona do zatwierdzonego rozporządzenia nr 922-r i będą jej towarzyszyć plany działania, które będą regularnie sporządzane w odstępach trzyletnich. Pierwszy plan działania dotyczący realizacji strategii na rzecz wzrostu demograficznego w Ukrainie na okres do 2040 r. określa środki z zakresu polityki na lata 2024–2027. Proponowane środki ułatwią Ukrainie osiągnięcie celów strategii. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie pogłębiła wiele powszechnych problemów demograficznych, z którymi zmagają się Ukraina. Oprócz tego, że wielu Ukraińców uciekło przed rosyjską agresją wojskową, agresja zbrojna spowodowała znaczny wzrost umieralności wśród

Ukraińców z powodu walk i ataków na ludność cywilną. Strategia zawiera analizę obecnej sytuacji demograficznej kraju i identyfikuje sześć strategicznych celów, których realizacja przyczyniłaby się do złagodzenia tych problemów. Wdrożenie skutecznej polityki poprawiającej sytuację demograficzną jest kluczowe dla rozwoju gospodarczego regionów na linii frontu i dla całego kraju.

Strategia ma na celu poprawę sytuacji w dziedzinie płodności przez poprawę opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia reprodukcyjnego, działanie na rzecz środowiska przyjaznego rodzinie, zwiększenie samowystarczalności ekonomicznej rodzin oraz promowanie godzenia życia zawodowego i rodzinnego. W strategii zaproponowano również zapewnienie kompleksowego wsparcia państwa dla rodzin.

W strategii skupiono się ponadto na ograniczeniu przedwczesnej umieralności, zwłaszcza wśród mężczyzn w wieku produkcyjnym. Opisano w niej sposoby poprawy wczesnego wykrywania chorób, które najczęściej prowadzą do przedwczesnej umieralności lub utraty zdrowia, i zapobiegania im. Za cel strategii obrano również zwiększenie dostępności i jakości opieki medycznej oraz ograniczenie czynników ryzyka prowadzących do urazów lub umieralności w życiu codziennym. W strategii przewiduje się również promowanie zdrowego stylu życia, w tym w drodze rozbudowy obiektów sportowych i terenów rekreacyjnych.

Strategia ma na celu przezwyciężenie niekorzystnych tendencji migracyjnych poprzez promowanie dobrowolnych powrotów Ukraińców uciekających przed rosyjską agresją wojskową oraz intensyfikację oficjalnych kontaktów z ukraińską diasporą. Strategia ma ponadto na celu ograniczenie emigracji młodych ludzi z Ukrainy i ułatwienie imigracji, aby zaspokoić potrzeby rynku pracy.

Częścią strategii jest również promowanie aktywnego starzenia się i długowieczności przez zachęcanie osób starszych do uczestnictwa w rynku pracy, wspieranie ich zdrowia i dobrostanu oraz prowadzenie adresowanych do nich działań pomocniczych.

Ponadto w strategii skupiono się na tworzeniu infrastruktury i warunków bezpieczeństwa w celu poprawy sytuacji demograficznej. Ukraina wprowadzi środki w celu stworzenia bezpiecznego otoczenia i zwiększenia poziomu zaufania obywateli do państwa. W strategii przedstawiono ponadto działania na rzecz zapewnienia obywatelom mieszkań stosownie do ich potrzeb i możliwości oraz poprawy dostępności i jakości infrastruktury.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

5) Etap 8.1:

Nazwa etapu: Przyjęcie planu działania na rzecz deregulacji
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Poprawa otoczenia regulacyjnego
Źródło finansowania: Pożyczki
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 8.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Przyjęcie rozporządzenia Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz deregulacji. Plan działania koncentruje się na następujących głównych obszarach: – ograniczenie i cyfryzacja regulacji dotyczących dostępu do rynku; – zmiana karnego i represyjnego modelu nadzoru państwa (kontroli) na model prewencyjny (podejście zorientowane na ryzyko); – zmniejszenie liczby funkcji nadzorczych i kontrolnych”. Etap 8.1 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 8 (Otoczenie biznesowe). Reforma 1 obejmuje dodatkowy etap 8.2, który ma zostać zrealizowany w III kw. 2025 r. i ma zapewnić wejście w życie przepisów zgodnie z planem działania na rzecz deregulacji w konkretnych sektorach.
Przedstawione dowody 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447. 2) Kopia rozporządzenia nr 838-p Rady Ministrów z dnia 3 września 2024 r. o zmianach w rozporządzeniu nr 1413 Rady Ministrów Ukrainy z dnia 4 grudnia 2019 r. 3) Kopia przyjętego planu działania na rzecz deregulacji działalności gospodarczej i poprawy klimatu biznesowego stanowiącego załącznik do rozporządzenia nr 838-9 z dnia 3 września 2024 r. 4) Dokument zawierający wyjaśnienie każdego ze środków zawartych w planie działania.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 8.1. Plan działania został przyjęty przez Radę Ministrów 3 września 2024 r. Określono w nim zadania, które należy podjąć, podmioty odpowiedzialne i harmonogramy realizacji. Plan działania zawiera 99 środków w różnych obszarach działalności gospodarczej mających na celu ograniczenie przepisów dotyczących dostępu do rynku oraz liczby funkcji nadzorczych i kontrolnych. Środki te mają na celu usprawnienie procesów, zmniejszenie obciążeń regulacyjnych oraz wyeliminowanie nakładających się, sprzecznych i przestarzałych instrumentów regulacyjnych. Zostaną one wdrożone między III kw. 2024 r. a IV kw. 2025 r. Środki obejmują zniesienie szeregu państwowych funkcji nadzorczych i kontrolnych, jeżeli zostaną one uznane za przestarzałe, zastąpione przez nowsze przepisy lub powodują nieuzasadnione obciążenia regulacyjne dla przedsiębiorstw. Przykłady obejmują: zniesienie

szeregu zezwoleń, które nie są już przewidziane w prawie, a procedura ich uzyskania już nie istnieje; zniesienie wymogu przedstawiania papierowych wyciągów z otwartych rejestrów elektronicznych; uchylenie wymogu uzyskania przez przedsiębiorstwa certyfikatu rejestracji w celu rozwoju nowych parków technologicznych; oraz uchylenie szeregu kontroli i zezwoleń dotyczących negocjowania i prowadzenia wspólnych przedsięwzięć z zagranicznymi przedsiębiorstwami.

Plan określa również środki w zakresie cyfryzacji przepisów dotyczących dostępu do rynku, głównie za pośrednictwem działania 31 dotyczącego cyfryzacji procedur licencyjnych. Ponadto w ramach działania 26 zaproponowano wprowadzenie systemu dobrowolnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorców i dobrowolnych audytów ich działalności. Ma to na celu zmniejszenie liczby środków nadzoru i kontroli oraz przejście na podejście, które ma charakter bardziej prewencyjny i jest zorientowane na ryzyko. Środek ten wzmocni również odpowiedzialność urzędników państwowych za naruszenie wymogów nadzorczych.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

6) Etap 9.5:

Nazwa etapu: Przyjęcie uchwał w sprawie zmiany państwowej strategii rozwoju regionalnego na lata 2021–2027
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 3. Opracowanie i realizacja polityki regionalnej
Źródło finansowania: Pożyczki
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 9.5 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Przyjęcie uchwały Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zmian państwowej strategii rozwoju regionalnego na lata 2021–2027, zatwierdzonej uchwałą Rady Ministrów Ukrainy nr 695 z dnia 5 sierpnia 2020 r. Uchwała koncentruje się na następujących głównych obszarach: – rozwój wielopoziomowego sprawowania rządów, zbliżenie systemu zarządzania rozwojem regionalnym do procedur i najlepszych praktyk UE; – promowanie partnerstw, współpracy międzygminnej, międzyregionalnej i transgranicznej; – rozwijanie zdolności instytucjonalnych wspólnot terytorialnych i regionów w zakresie zarządzania projektami, cyfryzacji, walki z korupcją i planowania strategicznego”. Etap 9.5 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 3 przewidzianej w rozdziale 9 (Decentralizacja i polityka regionalna). Reforma 3, dotycząca rozwoju i realizacji polityki regionalnej, obejmuje dodatkowy etap 9.6, który ma zostać zrealizowany w IV kw. 2024 r. i ma na celu rozwój urbanistyki na szczeblu lokalnym.
Przedstawione dowody 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447. 2) Kopia uchwały nr 940 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany państwowej strategii rozwoju regionalnego na lata 2021–2027.
Analiza Uzasadnienie i dowody przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 9.5. 13 sierpnia 2024 r. Rada Ministrów zatwierdziła zmianę państwowej strategii rozwoju regionalnego na lata 2021–2027. Strategię zaktualizowano, aby lepiej uwzględnić wpływ trwającej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, ułatwić proces odbudowy i rekonstrukcji oraz odpowiedzieć na zalecenia Komisji ze sprawozdania na temat rozszerzenia UE z 2023 r. W strategii określono trzy cele strategiczne: i) zjednoczenie państwa w wymiarze społecznym, humanitarnym, gospodarczym, ekologicznym i przestrzennym oraz w wymiarze bezpieczeństwa; ii) zwiększenie konkurencyjności regionów; oraz iii) rozwój skutecznego wielopoziomowego sprawowania rządów. Strategia wspiera rozwój wielopoziomowego sprawowania rządów za pomocą dwóch celów

operacyjnych oraz celu dotyczącego zbliżenia systemów zarządzania rozwojem regionalnym do procedur i najlepszych praktyk UE. Środki obejmują ulepszenia legislacyjne, jaśniejsze określenie uprawnień, system zwiększania zgodności z zasadami określonymi w Europejskiej karcie samorządu lokalnego oraz mechanizm zapewniający lepszą koordynację między różnymi szczeblami rządu i administracji publicznej.

Ponadto w strategii uznano rozwijanie partnerstw, współpracy międzygminnej, międzyregionalnej i transgranicznej za kluczowy priorytet. Służą temu dwa cele operacyjne, ukierunkowane na rozwój różnych form współpracy, w tym partnerstw międzynarodowych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz pogłębienie współpracy transgranicznej między samorządami lokalnymi. Do realizacji tych celów przyczynić ma się również państwowy program rozwoju współpracy transgranicznej na lata 2021–2027, obejmujący m.in. stworzenie warunków do zawierania umów o współpracy transgranicznej między lokalnymi organami wykonawczymi a organami samorządu lokalnego i odpowiednimi jednostkami administracyjnymi krajów graniczących.

Za kluczowy priorytet uznano również rozwijanie zdolności instytucjonalnych. Obejmuje to zwiększenie cyfryzacji oraz podniesienie poziomu umiejętności zawodowych i kompetencji urzędników służby cywilnej i urzędników samorządowych. Określone w strategii kompetencje kluczowe obejmują planowanie strategiczne, świadczenie usług komunalnych, planowanie budżetu, przyciąganie inwestycji oraz tworzenie warunków do zwiększenia rozliczalności i przejrzystości organów państwowych i samorządowych na wszystkich szczeblach.

Aby walczyć z korupcją, ogranicza się możliwości działań korupcyjnych, w tym za pomocą takich środków jak zwiększona cyfryzacja, rozliczalność i przejrzystość w sprawach publicznych. Oczekuje się, że poprawa statystyk miejskich, skoordynowany system planowania rozwoju przestrzennego oraz ujednolicony system geoinformacyjny służący do monitorowania przyczynią się również do poprawy zdolności instytucjonalnych. Ważnym elementem jest wdrożenie jednolitego systemu cyfrowego służącego do przejrzystego i rozliczalnego zarządzania wszystkimi projektami odbudowy i rozwoju (system DREAM). Obejmuje to oparte na danych podejście do ustalania priorytetów programów i projektów.

W strategii opisano mechanizmy wdrażania i ustalenia dotyczące monitorowania postępów, którym kieruje Ministerstwo ds. Społeczności, Terytoriów i Rozwoju Infrastruktury Ukrainy, koncentrując się na śledzeniu i analizie odchyleń wskaźników od celów, aby w stosownych przypadkach można było dostosować wdrażanie. Przeprowadzone zostaną wewnętrzne i zewnętrzne oceny strategii i jej wdrażania, aby można było ocenić jej skuteczność i odpowiednio ją dostosować.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

7) Etap 10.8:

Nazwa etapu: Wejście w życie prawa wtórnego dotyczącego rozporządzenia w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT)

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 3. Reforma rynku energii elektrycznej:

Źródło finansowania: Pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 10.8 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie prawa wtórnego dotyczącego REMIT. NEURC zatwierdza następujące procedury i wymogi:

- procedurę nabywania, zawieszania i wygaśnięcia statusu administratora przekazywania danych;
- procedurę funkcjonowania platform informacji wewnętrznych;
- wymogi dotyczące zapewnienia integralności i przejrzystości na hurtowym rynku energii;
- procedurę przekazywania informacji na temat transakcji gospodarczych i handlowych dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym.

Przygotowanie zakresu zadań na potrzeby opracowania systemu informacyjnego określającego następujące funkcje NEURC: system będzie zintegrowany z systemami operatorów rynku, platform informacji wewnętrznych, administratorów przekazywania danych i będzie wykrywał informacje wskazujące na występowanie nadużyć”.

Etap 10.8 jest jednym z czterech etapów wdrażania Reformy 3. Reforma rynku energii elektrycznej, która ma zostać zakończona do II kw. 2026 r.

Przedstawione dowody

- 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447.
- 2) Kopia uchwały Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej (zwanej dalej „NEURC”) nr 2613 z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie zatwierdzenia procedury nabywania, zawieszania i wygaśnięcia statusu administratora przekazywania danych.
- 3) Kopia uchwały NEURC nr 137 z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia procedury funkcjonowania platform informacji wewnętrznych.
- 4) Kopia uchwały NEURC nr 614 z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie zatwierdzenia wymogów dotyczących zapewnienia integralności i przejrzystości na hurtowym rynku energii.
- 5) Kopia uchwały NEURC nr 618 z dnia 7 marca 2024 r. w sprawie zatwierdzenia procedury przekazywania informacji na temat operacji gospodarczych i handlowych dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym.
- 6) Kopia zakresu zadań na potrzeby opracowania systemu informatycznego REMIT, należycie podpisana przez przedstawiciela wykonawcy, który opracował wniosek, i przedstawiciela NEURC.
- 7) Kopia protokołu wewnętrznego NEURC nr 119-n z dnia 26 września 2024 r. zatwierdzającego zakres zadań na potrzeby opracowania systemu informatycznego REMIT.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 10.8.

Krajowa Komisja Regulacyjna ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej (NEURC) przyjęła wszystkie odpowiednie przepisy prawa wtórnego dotyczącego rozporządzenia w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT). Parlament przyjął prawo pierwotne dotyczące REMIT (o zmianach niektórych ukraińskich ustaw w zakresie zapobiegania nadużyciom na hurtowych rynkach energii) w dniu 10 maja 2023 r.

Uchwałę nr 2613 przyjęto 27 grudnia 2023 r. i weszła ona w życie 1 stycznia 2024 r., po opublikowaniu jej na stronie internetowej NEURC 29 grudnia 2023 r. Ustanowiono w nim procedury nabywania, zawieszania i wygaśnięcia statusu administratora przekazywania danych. Aby uzyskać status administratora przekazywania danych, wnioskodawcy muszą przestrzegać uchwały i specyfikacji technicznej dostarczonej przez organ regulacyjny w ramach procedury składania wniosku. Jeżeli wnioskodawca spełnia wymagania i pomyślnie zakończy fazę testową dotyczącą korzystania z oprogramowania, NEURC może przyznać wnioskodawcy status administratora przekazywania danych. Jeśli administrator przekazywania danych naruszy niektóre z procedur ustanowionych tą uchwałą i nie wywiąże się ze swoich zobowiązań dotyczących przekazywania informacji organowi regulacyjnemu, organ ten może zawiesić jego status administratora przekazywania danych. W uchwale określono również wykaz różnych okoliczności, w których status administratora przekazywania danych może zostać trwale cofnięty.

Uchwałę nr 137 przyjęto 16 stycznia 2024 r. i weszła ona w życie 23 lipca 2024 r., po opublikowaniu jej na stronie internetowej NEURC 22 stycznia 2024 r. Ustanowiono w niej procedury funkcjonowania platform informacji wewnętrznych (zwanymi dalej „platformami”). W szczególności uchwała przewiduje: i) procedury umieszczania informacji wewnętrznych w rejestrze administratorów platform, w którym gromadzi i rejestruje się informacje o administratorach platform; ii) wymogi dotyczące funkcjonowania platform i obowiązków administratorów platform; iii) wymogi dotyczące ujawniania informacji wewnętrznych przez administratorów platform; iv) przepisy dotyczące zawieszenia funkcji administratora platformy i usunięcia administratora platformy z rejestru.

Uchwałę nr 614 przyjęto 27 marca 2024 r. i weszła ona w życie 29 marca 2024 r., z wyjątkiem rozdziału 4, który wszedł w życie 2 lipca 2024 r., po opublikowaniu jej na stronie internetowej NEURC 28 marca 2024 r. Ustanowiono w niej wymogi dotyczące zapewnienia integralności i przejrzystości na hurtowym rynku energii oraz zwiększenia konkurencji. W szczególności wymogi te określają: i) wykaz potencjalnych zachowań o charakterze manipulacyjnym na hurtowym rynku energii; ii) ograniczenia dotyczące postępowania z informacjami wewnętrznymi; iii) wymogi dotyczące ujawniania informacji wewnętrznych; iv) wymogi mające zastosowanie do specjalistów zajmujących się operacjami dotyczącymi produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym; v) sygnały wskazujące na potencjalne podejrzanе zachowanie na hurtowym rynku energii; vii) zasady współpracy między organem regulacyjnym a Radą Regulacyjną Wspólnoty Energetycznej.

Uchwałę nr 618 przyjęto 27 marca 2024 r. i weszła ona w życie 2 lipca 2024 r., po opublikowaniu jej na stronie internetowej NEURC 29 marca 2024 r. Ma ona zastosowanie do uczestników hurtowego rynku energii, administratorów przekazywania danych i specjalistów organizujących operacje dotyczące produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym. Ustanawia procedury przekazywania do NEURC informacji dotyczących: i) operacji gospodarczych i handlowych związanych z produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym; ii) podstawowych danych dotyczących rynków energii elektrycznej; iii) podstawowych danych dotyczących rynku gazu ziemnego.

Zgodnie z wewnętrznym protokołem NEURC nr 119-n, NEURC ukończyła przygotowywanie zakresu zadań na potrzeby opracowania systemu informacyjnego określającego funkcje tego organu regulacyjnego. Zakres zadań uzgodniony przez szefa NEURC i wykonawcę, który zapewnił wsparcie techniczne w przygotowaniu dokumentu, określa funkcje integracji systemu z systemami operatorów rynku i wykrywania informacji wskazujących na występowanie nadużyć. Określono w nim również funkcje przypisane platformom informacji wewnętrznych i administratorom przekazywania danych.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

8) Etap 15.1:

Nazwa etapu: Wejście w życie prawodawstwa dotyczącego zapobiegania zanieczyszczeniom przemysłowym, ich ograniczania i kontroli, przy częściowym stosowaniu przepisów

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Zapobieganie zanieczyszczeniom przemysłowym, ich ograniczanie i kontrola

Źródło finansowania: Bezzwrotne wsparcie

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 15.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie ukraińskiej ustawy w sprawie zagwarantowania konstytucyjnych praw obywateli do bezpiecznego środowiska dla życia i zdrowia przy częściowym stosowaniu przepisów. Przepisy wykonawcze mają zostać przyjęte w ciągu 12 miesięcy, a niektóre przepisy dotyczące ustaleń w zakresie najlepszych dostępnych technologii i metod zarządzania w ciągu 4 lat od zakończenia stanu wojennego, z wyjątkiem instalacji oddanych do eksploatacji po raz pierwszy.

Ustawa ma na celu zapobieganie zanieczyszczeniom przemysłowym, ich ograniczanie i kontrolowanie oraz wprowadza zintegrowane podejście do wydawania pozwoleń i kontroli zanieczyszczeń przemysłowych w oparciu o stosowanie najlepszych dostępnych technologii i metod zarządzania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (wersja przekształcona)”.

Przedstawione dowody

- 1) Dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447.
- 2) Kopia ukraińskiej ustawy nr 3855-IX z dnia 8 sierpnia 2024 r. w sprawie zagwarantowania konstytucyjnych praw obywateli do bezpiecznego środowiska dla życia i zdrowia.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 15.1.

Ukraińska ustawa w sprawie zagwarantowania konstytucyjnych praw obywateli do bezpiecznego środowiska dla życia i zdrowia weszła w życie 8 sierpnia 2024 r. Zgodnie z jej art. 29 ust. 1 przepisy ustawy wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia jej stosowania, z wyjątkiem art. 29 ust. 9. Jak określono w art. 29 ust. 2, przepisy dotyczące ustaleń w zakresie najlepszych dostępnych technologii i metod zarządzania stosuje się nie wcześniej niż po upływie czterech lat od dnia zakończenia stanu wojennego, z wyjątkiem instalacji oddanych do eksploatacji po raz pierwszy.

Obecna ustawa reguluje zanieczyszczenia wynikające z procesów produkcji przemysłowej i częściowo transponuje dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola). Ustawa wprowadza w art. 3 pojęcie „zintegrowanego pozwolenia środowiskowego”, które należy uzyskać przed uruchomieniem jakiegokolwiek instalacji prowadzącej działalność mogącą powodować zanieczyszczenia. W ustawie stosuje się podejście

zintegrowane i zobowiązano władze do uwzględniania podczas wydawania pozwoleń efektywności środowiskowej w całym okresie eksploatacji zakładu. Nałożono w niej wymóg stosowania najlepszych dostępnych technologii i metod zarządzania oraz uregulowano takie kwestie, jak emisje, gospodarowanie odpadami, zużycie wody i wpływ na środowisko.

W preambule ustawy ustanowiono zasady dotyczące „Zapobiegania zanieczyszczeniom przemysłowym, ich ograniczania i kontroli”. Kwestię tę zdefiniowano w art. 2 ust. 1, który stanowi, że ustawa reguluje obszar zapobiegania zanieczyszczeniom powstającym w wyniku działalności przemysłowej określonej w załączniku do ustawy, ograniczania tych zanieczyszczeń i ich kontroli. Zintegrowane podejście do udzielania pozwoleń zdefiniowano w art. 3. Ustawa ma na celu zapewnienie zgodności z zasadami przez wprowadzenie zintegrowanego podejścia do wydawania pozwoleń i kontroli zanieczyszczeń przemysłowych w oparciu o stosowanie najlepszych dostępnych technologii i metod zarządzania. Przepisy te są zgodne z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (wersja przekształcona).

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.

9) Etap 15.10

Nazwa etapu: Opracowanie dokumentu koncepcyjnego określającego zakres odstępstw od zasad oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 6. Ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ) i strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
Źródło finansowania: Pożyczki
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 15.10 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Przygotowanie i opublikowanie na oficjalnej stronie internetowej Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych dokumentu koncepcyjnego po konsultacjach publicznych z zainteresowanymi stronami, określającego zakres odstępstw od zasad OOŚ i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dokument koncepcyjny zawiera następujące informacje: – organ, który określa zakres odstępstw od obowiązków w zakresie OOŚ i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko; – opis obiektów i wyjaśnienie, dlaczego wchodzą one w zakres odstępstwa w każdym konkretnym przypadku; – uzasadnienie zakresu odstępstw; – terminy przyznawania odstępstw”. Etap 15.10 stanowi jedyny etap reformy 6 przewidzianej w rozdziale 15 (Zielona transformacja i ochrona środowiska).
Przedstawione dowody 1) Dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447. 2) Kopia dokumentu koncepcyjnego określającego zakres odstępstw od zasad OOŚ i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opublikowanego 18 września 2024 r. 3) Kopia protokołu z dnia 14 maja 2024 r. z dyskusji publicznej nad dokumentem koncepcyjnym określającym zakres odstępstw od zasad OOŚ i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. 4) Link do publikacji na stronie internetowej Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz zrzut ekranu. 5) Link do ogłoszenia o konsultacjach publicznych oraz zrzut ekranu.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 15.10. Ministerstwo Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych przygotowało dokument i opublikowało go na swojej stronie internetowej. Poprzedziły to konsultacje publiczne trwające w okresie od 30 kwietnia do 30 maja 2024 r. 14 maja 2024 r. odbyła się debata online z udziałem 95 przedstawicieli zainteresowanych stron, co potwierdzono w protokole spotkania. W dokumencie koncepcyjnym stwierdzono, że głównym organem odpowiedzialnym za określenie zakresu odstępstw od OOŚ jest Rada Ministrów Ukrainy. W ograniczonej liczbie przypadków decyzje te podejmuje parlament Ukrainy. Zakres odstępstw od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określa wyłącznie parlament. Dokument koncepcyjny zawiera opis elementów i wyjaśnienie, dlaczego elementy te zostały objęte

zakresem odstępstwa. W przypadku OOS ogólne zasady określono w art. 3 ukraińskiej ustawy nr 2132-IX z dnia 15 marca 2022 r. o ocenie oddziaływania na środowisko. Odstępstwa można stosować, jeżeli służą wyłącznie zapewnieniu obrony i bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz wyeliminowaniu skutków sytuacji nadzwyczajnych i skutków agresji wojskowej przeciwko Ukrainie. W odniesieniu do odstępstw w stosowaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w dokumencie koncepcyjnym opisano rodzaje programów objętych wyłączeniem i ich rolę w procesie odbudowy terytoriów dotkniętych agresją zbrojną.

Możliwość odstępstwa od przeprowadzenia OOS jest uzasadniona potrzebą zapewnienia obrony państwa, złagodzenia skutków sytuacji nadzwyczajnych oraz zniwelowania skutków agresji zbrojnej przeciwko Ukrainie w okresie stanu wojennego. Odstępstwa od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są uzasadnione na obszarach objętych programami odbudowy, które to obszary zostały dotknięte agresją zbrojną przeciwko Ukrainie lub gdzie koncentrują się kryzysy społeczno-gospodarcze, infrastrukturalne, środowiskowe lub inne.

Zgodnie z dokumentem koncepcyjnym wszystkie odstępstwa od OOS są tymczasowe, a większość z nich dotyczy okresu obowiązywania stanu wojennego. W ograniczonej liczbie przypadków związanych z gospodarowaniem odpadami powstałymi w wyniku zniszczeń odstępstwo można stosować podczas stanu wojennego i przez 90 dni po jego zniesieniu. W przypadku dwóch konkretnych obiektów przewidziano tylko jednorazowe odstępstwo. Odstępstwa od stosowania zasady strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku szeroko zakrojonych programów dotyczących odbudowy i rozwoju są ograniczone w czasie przez okres trwania tych programów.

Ocena Komisji: Zrealizowano w sposób zadowalający.